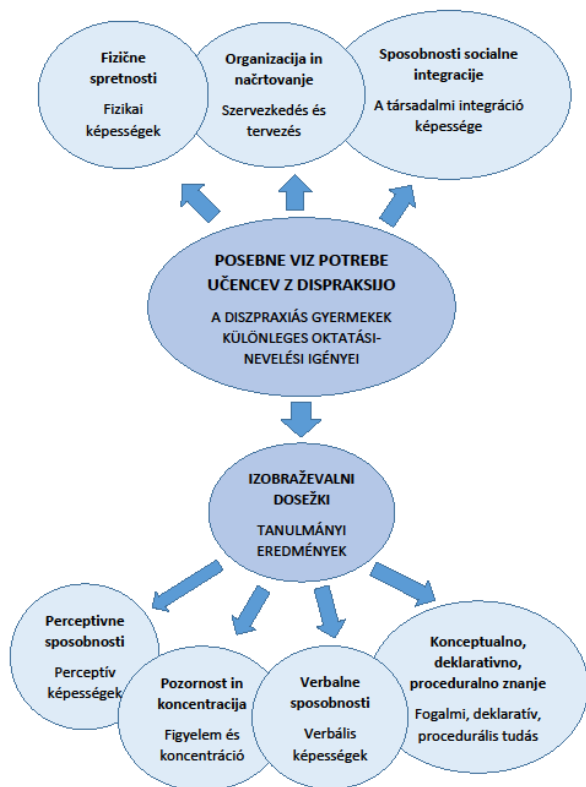

KAJ JE DISPRAKSIJA? MI A DISZPRAXIA?

Dispraksija je specifična učna težava, ki vpliva na razvoj in funkcioniranje posameznika tako v šolski situaciji kot tudi v vsakodnevnem življenju. Težave, povezane z dispraksijo, se razprostirajo od blažjih do težkih, kljub temu pa lahko izpostavimo nekatere skupne značilnosti in področja posebnih potreb:

A diszpraxia egy specifikus tanulási nehézség, amely befolyásolja az egyén fejlődését és működését az iskolában és a mindennapi életben. A diszpraxiával kapcsolatos nehézségek lehetnek enyhék és súlyosak, azonban kiemelhetünk néhány közös vonást és területet:

POGOSTOST POJAVLJANJA AZ ELŐFORDULÁSÁNAK GYAKORISÁGA

Dispraksija je prisotna pri 5–6 % šolske populacije. Pogostejša je pri dečkih, vendar se pri deklkah pojavlja v težjih oblikah. Pri skoraj polovici učencev se dispraksija sopojavlja, npr. z disleksijo (50 %), avtizmom in ADHD (40–45 %). Težave povezane z dispraksijo vztrajajo vse življenje in s procesom odrasčanja ne izzvenijo. Uspešnost in učinkovitost odrasle osebe z dispraksijo sta odvisni od razvitih kompenzacijskih in podpornih strategij.

A diszpraxia jelen van 5-6 %-ban az iskolai populációban. Sokkal gyakoribb a fiúknál, de a lányoknál sokkal súlyosabb nehézségekkel jelentkezik. A csaknem felénél a diszpraxia együtt jelentkezik: pl. a diszlexiával (50 %), az autizmussal és az ADHD-vel (40-45 %). A diszpraxiával kapcsolatos nehézségek egész életen át fennállnak. A felnőtt ember hatékonysága és eredményessége a kompenzációs és támogatási stratégiáktól fog függeni.

VLOGA ŠPECIALNEGA PEDAGOGA A GYÓGYPEDAGÓGUS FELADATA

Z namenom zagotovitve podpornega okolja za učence z dispraksijo mobilni specialni in rehabilitacijski pedagogi v sodelovanju z drugimi člani strokovnega tima, starši in širšim okoljem ter zunanjimi strokovnimi institucijami skrbimo za:

- ✓ ustrezno pomoč in podporo učencu pri premagovanju primanjkljajev, ovir oz. motenj,
- ✓ izdelavo, spremljanje ter evalvacijo individualiziranega programa,
- ✓ izdelavo in izbor ustreznih pripomočkov,
- ✓ pomoč in svetovanje učitelju pri organizaciji in izvajanju pouka,
- ✓ prilagajanje preverjanj in ocenjevanj znanja,
- ✓ razvijanje močnih področij in interesov,
- ✓ prenos in učenje strategij dela.

A gyógypedagógus a szakmai csoport tagjaival, a szülőkkal, valamint a tágabb környezettel és a külső szakmai csoportokkal, azzal a céllal dolgoznak, hogy a diszpraxiával élő gyermek számára biztosítsák a támogató környezetet, amelyet a következőképpen tesznek:

- ✓ megfelelő segítség és támasz, a hátrány, az akadály vagy a zavar leküzdésében,
- ✓ egyénre szabott program készítése és kielemezése,
- ✓ a megfelelő eszközök elkészítése és kiválasztása,
- ✓ az oktató tanár számára segítség és tanácsadás a tanóra szervezésében és kivitelezésében,
- ✓ az ellenőrzők és értékelések alkalmazása,
- ✓ az erős területek fejlesztése,
- ✓ a tanulási stratégiák elsajátítása.

PREPOZNAVANJE, POMOČ IN PODPORA

Groba in fina motorika: zaradi težav z ravnotežjem, koordinacijo, bilateralno telesno integracijo, posledice česar so nerodnost, spotikanje, težave z manipulacijo predmetov, potrebujejo prilagoditve:

- ✓ pisal (nastavki, elastike, nedrseča pisala, točke na pisalu za prste, debelejša pisala),
- ✓ delovne površine in sedežnega reda,
- ✓ pri delu ter preverjanju in ocenjevanju znanja, ki zahteva izkazovanje znanja preko motorične izvedbe (pisanje, gibanje, tehnika, laboratorij),
- ✓ ter uporabo IKT (diktafon, računalnik).

Organizacija: zaradi šibkejših časovnih, prostorskih in vsebinskih organizacijskih ter načrtovalnih spretnosti (npr. zamujanje, izgubljanje stvari) potrebujejo različna pomagala za urejanje obveznosti:

- ✓ urnike, rokovnike, koledarje, beležke,
- ✓ kartončke s postopki za zapomnitev postopkov.

Socializacija: zaradi slabših zmožnosti presojanja socialnih situacij ter težav pri soočanju z zahtevami okolja (npr. nizka samopodoba, sklepanje prijateljstev) potrebujejo:

- ✓ veliko razumevanja, inkluzivno okolje,
- ✓ pomoč in podporo odraslih ter vrstnikov,
- ✓ pohvale, spodbujanje in potrditev pri delu,
- ✓ razvijanje socialnih veščin.

Izobraževalne vsebine: potrebujejo prilagoditve procesa učenja in poučevanja ter preverjanja in ocenjevanja znanja njihovemu učnemu stilu in primanjkljajem:

- ✓ upoštevanje močnih področij,
- ✓ preverjanje razumevanja in povratne informacije, prilagajanje tempa dela,
- ✓ mnemotehnike in samoocenjevanja.

FELISMERÉS, SEGÍTSÉGNYÚJTÁS, TÁMOGATÁS

Durva és finommotorika: az egyensúllyal és koordinációval, valamint a kétoldalú fizikai integrációval fellépő nehézségek, amelynek következménye az ügyetlenség, a botladozás, nehézségek a tárgyak manipulációjában, ami miatt módosításokat használnak:

- ✓ írószer (ceruzafogó, gumi, csúszásmentes toll, megjelölt pontok a ceruzán, vastagabb írószer),
- ✓ munkafelületek és ülőhelyek,
- ✓ az ellenőrzéseknél és értékeléseknél, amelyeknél a motorikus készségeket ellenőrizzük (írás, mozgás, technika, laboratórium),
- ✓ az IKT használata (diktafon, számítógép).

Szervezkedés: az időbeli, térbeli és tartalmi szervezkedésben és tervezésben (pl. késés, a tárgyak elvesztése), különböző típusú segítségre van szükségük a kötelezettségük elrendezésében:

- ✓ órarendek, naplók, naptárok, jegyzetek,
- ✓ a folyamatok memorizálása különböző jegyzetek segítségével.

Szocializáció: a társadalmi helyzetek nehézkés megítélése, és a környezetben felmerülő követelések miatt (pl. alacsony önkép, barátságkötés) használnak:

- ✓ megértést és befogadó környezetet,
- ✓ a felnőttek és társaik segítségét és támogatását,
- ✓ dicséretet, bátorítást és érvényesítést a munkában,
- ✓ szociális készségek kialakítását.

Oktatási tartalmak: módosításokat használnak a tananyag átadásában és az ellenőrzéseknél, amelyeknél figyelembe vesszük az oktatási stílust és a hiányt:

- ✓ az erős területek figyelembe vétele,
- ✓ a megértés és a visszajelzés ellenőrzése,
- ✓ mnemotechnika és önértékelés.

DISPRAKSIJA

DISZPRAXIA

DVOJEZIČNA OSNOVNA ŠOLA II LENDAVA
II. SZ. LENDVAI KÉTNYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA

Ulica Sv. Štefana 21 (Ul. heroja Mohorja 1), 9220 Lendava
Sz. István utca 21 (Mohor utca 1), 9220 Lendva

Tel.: 00386 2 57 88 150, Fax: 00386 2 57 88 151

E-mail: dosmslen@guest.arnes.si

www.dos2-lendava.si

